

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 304

van **CHRIS JANSSENS**

datum: 12 mei 2023

aan **BART SOMERS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

Diyanetmoskeeën - Turkse verkiezingspropaganda

Op 14 maart stelden Nadia Sminate en ikzelf vragen aan de minister over Diyanet-moskeeën en over de propaganda die er gevoerd zou worden voor de campagne van de Turkse verkiezingen. De minister liet toen weten "opdracht te hebben gegeven aan de Informatie- en Screeningsdienst om in samenwerking met de veiligheidsdiensten en het lokaal bestuur nauw te monitoren of er geen politieke propaganda in de erkende en erkenningszoekende moskeeën wordt gevoerd in het licht van de Turkse verkiezingen". Hij stelde echter ook dat er "momenteel geen concrete aanwijzingen waren dat er een actieve verkiezingscampagne rond de nakende Turkse verkiezingen wordt georganiseerd via Turkse moskeeën".

Achteraf bleek echter op een foto die de ronde deed op sociale media hoe de Limburgse afgevaardigde voor de AKP (blijkbaar bestaat die functie dus) in de Selimiye-moskee in Heusden-Zolder Vlaamse Turken 'informeert' over hoe ze hun stem kunnen uitbrengen voor de presidentsverkiezingen in Turkije. Diverse Vlaamse Turken getuigden overigens ook hoe in Diyanetmoskeeën geregeld campagne wordt gevoerd pro-Erdogan, waarbij zelfs flyers worden uitgedeeld. Dat de Informatie- en Screeningsdienst (ISD) hiervan niet op de hoogte zou zijn, is merkwaardig. Dat onderzoeken is immers net de kerntaak van de ISD die daarvoor overigens uitgebreide decretale bevoegdheden heeft gekregen, alsook de bijhorende financiering.

1. Welke vaststellingen heeft de ISD gedaan aangaande propaganda voor de Turkse verkiezingen in erkende moskeeën? Graag een overzicht van welke vaststellingen werden gedaan in welke moskeeën.
2. De ISD moest deze propaganda – zo liet de minister weten – nauwgezet monitoren.
Welke controles heeft de ISD de voorbije maanden uitgevoerd in welke moskeeën? Graag een oplijsting van alle onderzoeksdaten die in dat verband werden gesteld.
3. Waarom stelde de minister dat er geen aanwijzingen waren dat er Turkse verkiezingspropaganda werd gevoerd in deze moskeeën, terwijl die beelden die dat bewezen nochtans uitgebreid de ronde deden op sociale media en deze propaganda zelfs werd bevestigd door Vlaamse Turken?
4. Hoe evalueert de minister het onderzoek van de ISD ter zake, alsook de resultaten ervan?

BART SOMERS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE KANSEN

ANTWOORD

op vraag nr. 304 van 12 mei 2023

van **CHRIS JANSSENS**

1-3. De Informatie- en screeningsdienst lokale geloofsgemeenschappen (ISD) heeft de afgelopen maanden specifiek gemonitord of de erkende en erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen zich niet inlaten met propaganda voor de recente Turkse presidents- en parlementsverkiezingen. De Standaard berichtte op 4 mei 2023 dat er in bepaalde moskeeën verkiezingsactiviteiten zouden plaatsvinden onder andere in de erkende Diyanetmoskee Selimiye Camii (Heusden-Zolder). De inspecteurs van de ISD onderzochten dit verder en voerden op 4 mei 2023 effectief controles uit ter plaatse bij 3 lokale geloofsgemeenschappen die hiermee in verband werden gebracht: de erkenningszoekende Tevid (Maasmechelen), de erkende Selimiye Camii (Heusden-Zolder) en de erkende Ensar (Mol).

Op basis van deze controles heeft de ISD volgende vaststellingen gedaan:

- De moskeeën distantieerden zich uitdrukkelijk van het voeren van politieke activiteiten.
- In de moskee Selimiye Camii (Heusden-Zolder) werden in de cafetaria infosessies georganiseerd waarbij verklaard werd dat het louter ging over administratieve formaliteiten rond de verkiezingen. Deze infosessies gingen uit van 1 welbepaald individu. Deze persoon heeft in geen van deze geloofsgemeenschappen een officiële functie. Verschillende geloofsgemeenschappen distantieëren zich ondertussen ook uitdrukkelijk van deze persoon.
- Er werden geen politieke symbolen, propaganda of campagnemateriaal vastgesteld in de moskeeën.
- Bij de moskee Ensar (Mol) werden, zonder medeweten van de moskee, aan de ingang op straat flyers rond de Turkse verkiezingen uitgedeeld door personen die niet behoren tot de leden van de moskee.

Andere berichten over de betrokkenheid van lokale geloofsgemeenschappen bij verkiezingsactiviteiten, blijken na onderzoek van de ISD niet te kloppen. Zo werden lokale geloofsgemeenschappen in verband gebracht met verkiezingsbijeenkomsten, maar bleek uit nader onderzoek van de ISD dat deze bijeenkomst op een naburig terrein doorging, in lokalen die op geen enkele manier met de lokale geloofsgemeenschap verbonden zijn en waarvan de organisatoren geen enkele link met de lokale geloofsgemeenschap hebben.

Een onderzoek van sociale media maakt standaard deel uit van het screeningsproces van een erkenningsdossier. Specifiek met het oog op eventuele politieke activiteiten bij lokale geloofsgemeenschappen in het kader van de verkiezingen in Turkije, werden dagelijks ongeveer 200 profielen gericht gescreend door de ISD. Het gaat om alle sociale media gelinkt aan de erkende en erkenningszoekende lokale geloofsgemeenschappen van Diyanet en Milli Görüs, om de profielen van koepelorganisaties en om de profielen van sleutelfiguren die in Vlaanderen expliciet aan Turkse politieke partijen worden gelinkt.

Naast deze uitgebreide en permanente monitoring, werden, zoals aangegeven in het antwoord op de eerste vraag, enkele gerichte controlebezoeken uitgevoerd. Bijkomend werden alle erkende en erkenningszoekende Turkse lokale geloofsgemeenschappen

door de ISD geïnformeerd over de onwenselijkheid van politieke activiteiten in het kader van de Turkse verkiezingen. Aanvullend waren er preventieve en sensibiliserende contactnames door de ISD met alle *information officers* van de betrokken politiezones. Zo kan de ISD snel geïnformeerd worden, mochten deze politiezones op het terrein bepaalde activiteiten vaststellen.

4. De ISD oefent zijn opdrachten uit binnen haar decretale bevoegdheden: sensibiliserend informeren, plaatsbezoeken verrichten, samenwerking met veiligheidspartners en lokale besturen. Ik beoordeel de werking van de ISD als positief zoals ook is gebleken uit hun grondige screenings van de Diyanetmoskeeën.